

B.A. Honours/Programme 4th Semester Examination, 2022

SANHGEC04T/SANGCOR04T-SANSKRIT (GE4/DSC4)

Time Allotted: 2 Hours Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु <u>पञ</u>्च प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च समाधेयाः। $2 \times 5 = 10$

- (क) लघुसिद्धान्तकौमुदीग्रन्थस्य मङ्गलश्लोकः कः ?
- (ख) कति माहेश्वराणि सूत्राणि सन्ति ? तानि कस्मादागतानि ?
- (ग) कति प्रत्याहाराः सन्ति ? प्रत्याहारसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
- (घ) के तालव्यवर्णाः ? के च ओष्ठ्यवर्णाः ?
- (ङ) शकारस्य छकारविधायकं सूत्रं किम् ?
- (च) प्रगृह्यसंज्ञा केन सूत्रेण विधीयते ?
- (छ) किं नाम पदम् ?
- 2. यथेच्छमेकस्य उत्तरं प्रदेयम्।

 $10 \times 1 = 10$

(क) सवर्ण-संज्ञा केषां भवति ? सूत्रोदाहरणाभ्यां यथामति आलोच्यताम्।

2+8

(ख) सूत्रस्य किं लक्षणम् ? तस्य कित भेदाः ? के च ते ? 'हलन्त्यम्' इति सूत्रस्य व्याख्या कार्या। 2+1+1+6

SECTION-B

3. यथाभिमतमेकस्य उत्तरं प्रदेयम्।

 $10 \times 1 = 10$

- (क) 'चे अनम्' ; 'मुने आगच्छ' ; 'अद्य एव' ; 'अनु एषणम्' च इत्येतेषां सन्धौ कानि रूपाणि भवन्ति इति प्रत्येकं ससूत्रं व्याख्येयम्।
- (ख) गुणसंज्ञा वृद्धिसंज्ञा च केषां भवति इति सूत्रोदाहरणाभ्यां व्याख्या कार्या।

CBCS/B.A./Hons./Programme/4th Sem./SANHGEC04T/SANGCOR04T/2022

4. अधोलिखितेषु यथेच्छं <u>चतुर्णां</u> सूत्राणां व्याख्या कार्या। तेषु <u>यथेच्छमेकस्य</u> व्याख्या संस्कृतभाषया देवनागरीलिप्या च लेख्या।

- (क) इको यणचि
- (ख) परः सन्निकर्षः संहिता
- (ग) प्लुत-प्रगृह्या अचि नित्यम्
- (घ) अकः सवर्णे दीर्घः
- (ङ) मोऽनुस्वारः
- (च) आदिरन्त्येन सहेता
- (छ) अलोऽन्त्यात् पूर्व उपधा।

N.B.: Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

____×___

4236

B.A./B.Com. Programme 4th Semester Examination, 2022

SANLCOR02T-SANSKRIT (MIL)

Time Allotted: 2 Hours Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

[Full Marks: 30]

- 1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पुत्र प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरिलप्या च समाधेयाः। $2 \times 5 = 10$
 - (क) सन्धिविच्छेदं कुर्वन्तु नीरोगः ; पवनः ; पित्रनुमतिः ; पुनरपि।
 - (ख) सन्धियुक्तं रूपं लिख्यताम् उत् + लेखः ; सः + अहम् ; सु + आगतम् ; प्रातः + एव।
 - (ग) <u>शिशवे</u> रोचते मिष्टम् इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारण-विभक्तिनिर्णेयः करणीयः।
 - (घ) विद्वान् <u>सर्वेषां</u> पूजितः इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारण-विभक्तिनिर्णेयः करणीयः।
 - (ङ) शिवाय नमः इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारण-विभिक्तिनिर्णयः करणीयः।
- 2. अधोलिखितेषु यथेच्छं <u>चत्वारः</u> प्रश्नाः समाधेयाः। तत्र च <u>यथेच्छमेकस्य</u> प्रश्नस्योत्तरं 5×4 = 20 संस्कृतेन देवनागरलिप्या च देयम्।
 - (क) 'इको यणचि' इति सूत्रमवलम्ब्य एका टीका लेख्या।
 - (ख) 'एचोऽयवायावः' इति सूत्रमवलम्ब्य एका टीका लेख्या।
 - (ग) कारकस्वरूपं सोदाहरणं विवृण्त।
 - (घ) अधिकरणकारकमाश्रित्य एका टीका लेख्या।
 - (ङ) करणकारकमाश्रित्य एका टीका लेख्या।
 - (च) सम्प्रदानकारकमाश्रित्य एका टीका लेख्या।

SECTION-B

[Full Marks-20]

- LIBRARY S
- $10 \times 2 = 20$

- 3. अधोलिखितेषु यथेच्छं द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिख्यताम्
 - (क) मित्रभेदस्य विषयवस्तु संक्षेपेण वर्णयतु।
 - (ख) संस्कृतसाहित्ये विष्णुशर्ममहोदयस्य अवदानं निर्णीयताम्।
 - (ग) मित्रभेदस्य यथेच्छमेकां कथां संक्षेपेण वर्णयतु।
 - (घ) मित्रभेदमनुसृत्य नीतिशिक्षायाः गुरुत्वं विचार्य्यताम्।
 - N.B.: Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

2

4303

B.A. Honours/Programme 4th Semester Examination, 2021

SANHGEC04T/SANGCOR04T-SANSKRIT (GE4/DSC4)

Time Allotted: 2 Hours Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु <u>पश्च</u> प्रश्नाः संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च समाधेयाः।

 $2 \times 5 = 10$

- (क) आदिरन्त्येन सहेता इति सूत्रस्य कोऽर्थः ? सूत्रेणानेन किं विधीयते ?
- (ख) लोपसंज्ञाविधायकं सूत्रं कि ? तस्य च कोऽर्थः ?
- (ग) कः उदात्तः ? कश्चानुदात्तः ?
- (घ) संयोगसंज्ञाविधायकं सुत्रं किम् ? तस्य च कोऽर्थः ?
- (ङ) किं नाम पदम् ? तद्विधायकं सूत्रं किम् ?
- (च) केषां वर्णानामष्टादश, केषां च द्वादश भेदाः ?
- (छ) केषां वर्णानामुच्चारणस्थानं दन्ताः ? केषां च औष्ठौ ?
- 2. यथेच्छम् एकस्य उत्तरं प्रदेयम्।

 $10 \times 1 = 10$

- (क) प्रत्याहारनिर्माणकौशलं सोदाहरणं ससूत्रं प्रतिपाद्यताम्।
- (ख) वर्णानामुच्चारणस्थानाभ्यन्तरबाह्यप्रयत्नाः यथाग्रन्थं प्रतिपादनीयाः।

SECTION-B

3. यथाभिमतम् <u>एकस्य</u> उत्तरं देयम्।

 $10 \times 1 = 10$

- (क) सुधी उपास्यः, मधु अरिः, धातृ अंशः, लृ आकृतिः चेत्येतेषां सन्धौ कानि कानि रूपाणि भवन्तीति प्रत्येकं ससूत्रं व्याख्येयम्।
- (ख) प्रगृह्यसंज्ञाविधायकानि सूत्राणि सोदाहरणानि व्याख्येयानि।

CBCS/B.A./Hons./Programme/4th Sem./SANHGEC04T/SANGCOR04T/2021

- 4. अधोलिखितेषु यथेच्छं <u>चतुर्णां</u> सूत्राणां व्याख्यानं लेख्यम्, तेषु <u>यथेच्छमेकस्य</u> व्याख्यानं संस्कृतभाषया देवनागरलिप्या च लेख्यम्।
- ਸਜਂ 5×4 = 20

- (क) अनचि च।
- (ख) आद् गुणः।
- (ग) भूवादयो धातवः।
- (घ) अचो रहाभ्यां द्वे।
- (ङ) स्तोः श्रुना श्रुः।
- (च) शश्छोऽटि।
- (छ) ससजुषो रुः।

N.B.: Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

____×___

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A./B.Com. Programme 4th Semester Examination, 2021

SANLCOR02T-SANSKRIT (MIL)

Time Allotted: 2 Hours Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

[Full Marks: 30]

- 1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पञ्च प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरिलप्या च समाधेयाः। $2 \times 5 = 10$
 - (क) सन्धिविच्छेदं कुर्वन्तु। पवनः, प्रेजते।
 - (ख) सन्धिविच्छेदं कुर्वन्तु। पितारक्ष, पुनरपि।
 - (ग) सन्धियुक्तं रूपं लिख्यताम्। हसन् + चलितः, उत् + लेखः।
 - (घ) सन्धियुक्तं रूपं लिख्यताम्। गङगा + उदकम, श्रीः + असौ।
 - (ङ) वामनः <u>वलिं</u> याचते वसुधाम् इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारणविभक्तिनिर्णयः करणीयः।
 - (च) विद्वान् <u>सर्वेषां</u> पूजितः इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारणविभक्तिनिर्णयः करणीयः।
 - (छ) <u>गोषु</u> कृष्णा बहुक्षीरा इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारणविभक्तिनिर्णयः करणीयः।
- अधोलिखितेषु यथेच्छं <u>चत्वारः</u> प्रश्नाः समाधेयाः। तत्र च <u>यथेच्छमेकस्य</u> प्रश्नस्योत्तरं संस्कृतेन 5×4 = 20 देवनागरिलप्या च देयम्।
 - (क) 'संहितैकपदे नित्या नित्या धातूपसर्गयोः। समासेऽपि च नित्या स्यात् सा चान्यत्र विभाषिता।।' — व्याख्या कार्या।
 - (ख) इको यणचि इति सूत्रमवलम्ब्य एका टीका लेख्या।
 - (ग) कर्तृकारकमवलम्ब्य एका टीका लेख्या।
 - (घ) 'उपपदविभक्तेः कारकविभक्तिर्बलीयसी' व्याख्या कार्या।
 - (ङ) सम्प्रदानकारकमाश्रित्य एका टीका लेख्या।
 - (च) अपादानकारकमाश्रित्य एका टीका लेख्या।

SECTION-B

[Full Marks-20]

3. अधोलिखितेषु यथेच्छं द्वयोः प्रश्नयोः उत्तरं लिख्यताम् –

 $10 \times 2 = 20$

- (क) संस्कृतकथासाहित्ये विष्णुशर्ममहोदयस्य अवदानं विचार्य्यताम्।
- (ख) मित्रभेदमनुसृत्य नीतिशिक्षायाः गुरुत्वं विचार्य्यताम्।
- (ग) मित्रभेदस्य प्रथमां कथां संक्षेपेण वर्णयत्।
- (घ) पञ्चतन्त्रस्य विषयवस्तु संक्षेपेण वर्णयतु।
 - **N.B.:** Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

____×___

B.A. Honours/Programme 4th Semester Supplementary Examination, 2021

SANHGEC04T/SANGCOR04T-SANSKRIT (GE4/DSC4)

Time Allotted: 2 Hours Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

1. अधोलिखितेषु पञ्च प्रश्नाः समाधेयाः

 $2 \times 5 = 10$

- (क) कति माहेश्वरसूत्राणि सन्ति ? प्रथमतः पञ्च सूत्राणि लेख्यानि।
- (ख) किं नाम अदर्शनम ? अदर्शनस्य किं भवति ?
- (ग) आदिरन्त्येन सहेता इत्यस्य कोऽर्थः ?
- (घ) केषां वर्णानामुच्चारणस्थानं कण्ठः ?
- (ङ) संयोगसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ?
- (च) को नाम अनुनासिकः ?
- (छ) पाणिनिविरचितग्रन्थः कः ? अत्र कति अध्यायाः सन्ति ?
- 2. यथेच्छम् एकस्य उत्तरं प्रवेयम्

 $10 \times 1 = 10$

- (क) सवर्णसंज्ञाविधायकं सूत्रं किम् ? वर्णानामुच्चारणस्थानानि लेख्यानि। प्रयत्ननां स्वरूपं वर्णनीयम्।
- (ख) हलन्त्यम् इति सूत्रस्य व्याख्या कार्या।

SECTION-B

यथेच्छम् <u>एकस्य</u> उत्तरं प्रवेयम्

 $10 \times 1 = 10$

- (क) इको यणचि सूत्रं व्याख्याय सुधी उपास्य इत्यत्र सन्धिप्रक्रिया वर्णनीया।
- (ख) यथासंख्यमनुदेशः समानम् इति सूत्रं तपरस्तकालस्य इति सूत्रं च सोदाहरणं व्याख्येयम्।

CBCS/B.A./Hons./Programme/4th Sem./SANHGEC04T/SANGCOR04T/2021

4. अधोलिखितेषु <u>चतुर्णानां</u> सूत्राणां लेख्या, तेषु यथेच्छम् एकस्य व्याख्यानं संस्कृतेन देवनागर्या च लेख्यम्।

- (क) आद् गुणः
- (ख) उरण् रपरः
- (ग) लोपः शाकल्यस्य
- (घ) वृद्धिरादैच्
- (ङ) तस्य लोपः
- (च) समाहारः स्वरितः
- (छ) सर्वत्र विभाषा गोः

N.B.: Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

____×___

WEST BENGAL STATE UNIVERSITY

B.A./B.Com. Programme 4th Semester Examination, 2020

SANLCOR02T-SANSKRIT (MIL)

Time Allotted: 2 Hours Full Marks: 50

The figures in the margin indicate full marks.

Candidates should answer in their own words and adhere to the word limit as practicable.

SECTION-A

[Full Marks: 30]

- 1. अधोलिखितेषु प्रश्नेषु यथेच्छं पुत्र प्रश्नाः संस्कृतेन देवनागरिलप्या च समाधेयाः। $2 \times 5 = 10$
 - (क) सन्धिविच्छेदं कुर्वन्तु— गौश्चलति, नीरवः।
 - (ख) सन्धिविच्छेदं कुर्वन्तु— पित्रनुमतिः, जगदीशः।
 - (ग) सन्धियुक्तं रूपं लिख्यताम्— सः + अहम्, तव + उदकम्।
 - (घ) सन्धियुक्तं रूपं लिख्यताम्— अक्ष + ऊहिनी, धावन् + अश्वः।
 - (ङ) नृपः <u>प्रासादात्</u> प्रेक्षते— इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारण-विभक्तिनिर्णेयः करणीयः।
 - (च) <u>बालकः</u> परीक्षायां लिखति— इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारण-विभक्तिनिर्णेयः करणीयः।
 - (छ) <u>विप्राय</u> गां ददाति— इत्यत्र रेखाङ्किते पदे ससूत्रं सकारण-विभक्तिनिर्णेयः करणीयः।
- 2. अधोलिखितेषु यथेच्छं <u>चत्वारः</u> प्रश्नाः समाधेयाः। तत्र च <u>यथेच्छमेकस्य</u> प्रश्नस्योत्तरं 5×4 = 20 संस्कृतेन देवनागरलिप्या च देयम्।
 - (क) कारकस्वरूपं सोदाहरणं विवृणुत।
 - (ख) प्रकृतिभावमवलम्ब्य टीका एका लेख्या।
 - (ग) करणकारकमाश्रित्य टीका एका लेख्या।
 - (घ) उपपदयोगे पञ्चमीविभक्तिमाश्रित्य एका टीका लेख्या।
 - (ङ) अधिकरणकारकमाश्रित्य टीका एका लेख्या।
 - (च) वृद्धिसंधिमवलम्ब्य एका टीका लेख्या।

SECTION-B

[Full Marks-20]

LIBRARY 5

3. अधस्तनेषु यथेच्छं द्वयोः प्रश्नयोरुत्तरं लिख्यताम् –

- $10 \times 2 = 20$
- (क) पञ्चतन्त्रस्य रचयिता कः ? तत्र तन्त्राणां नामानि लिखतु। कथासाहित्ये पञ्चतन्त्रस्य स्थानं निरुपयतु।
- (ख) मित्रभेदस्य विषयवस्तु संक्षेपेण वर्णयतु।
- (ग) मित्रभेदमनुसृत्य विद्यायाः माहात्म्यं वर्णयतु।
- (घ) मित्रभेदस्य यथेच्छमेका कथां संक्षेपेण वर्णयतु।

N.B.: Students have to complete submission of their Answer Scripts through E-mail / Whatsapp to their own respective colleges on the same day / date of examination within 1 hour after end of exam. University / College authorities will not be held responsible for wrong submission (at in proper address). Students are strongly advised not to submit multiple copies of the same answer script.

_____×___